

Adresse Fossveien 24
0551 Oslo
Norge

Telefon (+47) 22 99 55 00

Post Postboks 6853
St. Olavs plass
N-0130

Faktura Postboks 386
Alnabru
0614 Oslo

Org.no. 977027233
Giro 8276 0100265

Stine Horgen Bø
I GODE OG ONDE DAGER

MFA
Kunstakademiet 2018

KHIODA
Kunsthøgskolen i Oslo,
Digitalt Arkiv

www.khioda.no
khioda@khio.no

Publikasjoner som arkiveres/publiseres i KHIODA reguleres av Lov om opphavsrett til åndsverk.

Opphavsmannen beholder opphavsretten til materialet i KHIODA, men gir brukerne tillatelse til å sitere fra verket, samt videreformidle det til andre, i henhold til åndsverkslovens regler. En forutsetning er at navn på utgiver og opphavsmann angis.

Kommersiell bruk av verket er ikke tillatt uten etter skriftlig avtale med opphavsmannen.

Stine Horgen Bø

09.02.2018.

I GODE OG ONDE DAGER

Master Essay, KHIO,

Kunstakademiet i Oslo.

Hjemme Alene fra serien *My 90's Are Better Than Your 00's*, 2017, Stine Bø.

Camping:

Min mormor og morfar kjøpte sin første campingvogn i 1964 og tok med sine tre barn på ferie til Oddane Sand Camping, i Nevlunghavn, utenfor Larvik. Min mamma vokste opp mellom Drammen og hver sommer på Oddane Sand. Da hun var 19 år forelsket hun seg i en av guttene fra Larvik som hadde konkurranser som *hvem kan kjøre fortest fra Larvik til Oddane?* Han var bestevennen til hennes daværende kjæreste, Geir. Jostein Bø var en energisk gutt som tok fotografier som hobby, han sjarmerte mamma med sin tørre humor og barnslige sjarm. 1990 hadde de giftet seg for noen år siden, og Geir med en annen. De hadde meg og min lillesøster, og fra før jeg kan huske har jeg feriert hvert år fra april til september på Oddane Sand Camping.

Campingvogn er en tilhenger som benyttes som mobilt oppholds- og overnattingssted, og som vanligvis kan trekkes av en vanlig personbil. Det er vanlig å benytte såkalte fortelt, et spesiallaget telt som spennes fast til den siden av vogna som har inngangsdør, noe som kan mer enn fordoble det effektive innearealet. I Norge tok ferieformen fart på 1960-tallet. En moderne campingvogn er utstyrt med tekniske innretninger for hygiene og matlaging.

Meg, 17 år, Oddane S. Camping.

Nå var det ikke bare *en* campingvogn fra Heggeveien i Drammen på campingplassen. Mormor og morfar hadde fått nye naboer, deres to sønner og en datter bodde i hver sin campingvogn med ektefeller og barn. Alle de nå fire familiene var boende i samme gate, gaten til høyre for *butikkken*. Horgen Street.

Camping kan både gi en naturopplevelse og en sosial opplevelse. En må i mange tilfeller være godt forberedt på at det ikke blir noe særlig med privatliv.

Min mormor ble kalt for mormor rosa av mine venner, for når det var sommer var alt i campingvognen og forteltet rosa. Var det påske var alt i vognen og forteltet gult. Morfar malte måker med skriften SAS på magen og skyer på leskjermen rundt uteplassen og prydet blomsterbedet med hans havfrue skulpturer og turkis fiskedam. Hvert år kom hele campingplassen forbi for å se hva de hadde funnet på det året. Gleden mine besteforeldre spredte ved å skille seg ut inspirerer meg og i dag til å jeg kle meg i rosa, gult, kjøre gullbil, og male med farger som for meg er visuelt tiltrekkende. Hva godt gjør det om jeg også går i sort?

Mormor så på såpeopera som Glamour og Walker Texas Rangers. Hun likte å drømme seg bort i andre sine liv og diskutere det med venninner. For meg var livet på Oddane Sand Camping som en lang scene i en såpeopera, på godt og vondt. Jeg vokste opp i en by nærmest uten kulturell innflytelse, bortsett fra når jeg så min mor øve med Larvik Teaterforening. Jeg er vokst opp på camping, min nærmeste nabo var *Petter'n* (Danskebåten), Mamma er fra Drammen og pappa Larvik. Alt for mange har spurt *hvordan kan du være stolt av det?*

Tidlig i min kunstneriske praksis fant jeg det høyst nødvendig å jobbe med egen identitet og fortid. For meg har min oppvekst og erfaringer vært spesielle og unike. Selv om jeg ikke ferierer hvert år på Oddane Sand Camping til samme grad, må jeg ha lignende situasjoner og miljøer i mitt daglige liv for at jeg skal føle lykke. Med meg og min samboer i matchende antrekk tar vi telt og dyner med i vår Toyota Gull Yaris fra 1999. Vi kjører tur og telter i skog eller på

forskjellige Campingplasser i Norge og Sverige. Møter med mennesker jeg treffer i slike situasjoner bruker jeg som inspirasjon til en rekke malerier, tekster og skulpturer. I bakgrunn på flere av mine malerier er det for eksempel mønster tatt fra toaletter på forskjellige campingplasser jeg har besøkt.

Jeg vil belyse sannheten om livet på en Campingplass og hva det har for mitt arbeid og si. Skillen mellom *meg* og min oppvekst er ikke eksisterende. Det er et bevisst valg å daglig kle meg i campingturistens outfits, med dens attitude og å finne enkle late løsninger på praktiske problemer. For i meg sitter det en insisterende stemme som sier at jeg skal male måker med teksten SAS på, matche min campingvogn og være tro mot mitt formspråk. Denne stemmen som dominerer mitt kunstneriske virke.

Fra første gang jeg så Lars Hertevigs¹ national romantiske malerier ville jeg male som han. Male lyset som han, solen, trærne og naturen. Jeg ville male realistisk. Da jeg ble eldre skjønnte jeg alvoret i det og ha en egen stemme. Stemmen min var like vakker som Lars Hertervig sin stemme på 1850-tallet. Og hans stemme var så vakker at han ble umyndiggjort i ca. 1858 på grunn av en uhelbredelig sinnsykdom. Senere tid sies det at ingen ting tyder på sinnsykhet i Hertevigs malerier, men en tidlig modernisme.² Om min stemme er en ny tidlig modernisme får jeg nok aldri vite, men uansett hvor langt eller kort den når andre så rører den ved de som ser meg. Så fra realistiske trær, til mine malerier med deformerte gule fingre som stjeler fra velferden i det klassiske stillebenet. Fra pastellfarger i kombinasjon med gulbrun, grønn og røde bananer. Jeg kan kun si da jeg blir spurt; jeg vet hvordan jeg kom meg hit. Min Mormor og Morfars tilfeldige handlinger og tilstedeværelse skulle ha mye å si for min underbevissthet..

Men var mitt liv som campingturist noe annerledes enn de fleste sin oppvekst? Ja. Dog de jeg har møtt som synes at jeg faller under normalen, er de selv som ikke kan tenke seg noe annet enn å campe hver vår til høst. Hva annet kan en gjøre om sommeren? De er gale de som reiser 2 uker til Syden, når du finner Syden i Nevlunghavn i Larvik kommune, 6 måneder av året.

¹ Koefoed H., *Lars Hertervig: lysets maler* (Oslo: Gyldendal, 1984.)

² Inger M. Renberg, , Stavanger Kunstmuseum, se kilder.

Larvik:

Vi hadde ikke mye da min far arbeidet som snekker, min mor var hjemme med min lillesøster, meg og to engelsk settene i Larvik. Om sommeren bodde vi på Oddane Sand og om vinteren leide vi gamle setre og var med pappa på jakt rundt i Norge. Hver høst (uke 40) dro mamma med syforeningen til Ullared/ Gekås og handlet klær såpe for ett år frem i tid. Til neste uke 40. Så ikledd limegrønn tights med matchende t-skjorte; som igjen matchet hele min søster samlet jeg på alt jeg fant. Disse samlingene ble mine første skulpturer.

Min søster har alltid tegnet og jeg har samlet og brukt små objekter til og lage installasjoner av det. Hun som nå er illustratør så ikke samme verdi i en stein, serviett og colakorksamling som meg og ga de vekk til nabobarna. Vi har alltid vært uenig i hvordan man bør leve som en kunstner, men jeg ser vi tok de små tingene miljøet vi levde i ga oss og gjorde det om til noe inspirerende.

Larvik sentrum 2008, google images.

Omringet av Larviks grå tilværelse og mørk Larvikitt gikk jeg rundt i byen og kjedet meg. Utenfor vårt hus var alt grått. De ventet alltid på regn. Høsten hadde kommet. Morfars kulepenn tegninger på overarmene av havfruer, anker og hav var borte. Jeg har aldri forstått og forsto aldri hvordan en kan velge å leve uten nærheten, kulepenn tatoveringer, spontane besøk, pølsegrilling, bursdagsfeiring og være fornøyd som politiker/ menneske med å fortsette å drifte en kommune uten kulturelle tilbud. Alt var grått, utenom huset vårt. Inne hang morfars akvareller *Til Stine Fra Morfar 91' Må lykken gro som gresset bak do*, mamma sine søndagsmalerier av røde hus med hager og pappas hardingfele.

Mitt pågående prosjekt *My 90s Are Better Than Your 00s* er basert på minner fra min oppvekst i Larvik på 1990-tallet, en tid da det nesten ikke fantes kunst kulturelle tilbud eller samtidskunst i byen. Ved å omfavne minnene fra livet i Larvik og på Oddane Sand Camping

gir jeg objektene jeg samlet på som barn et liv i en kunst kulturell verden jeg ikke visste fantes som ung.

Inspirert av såpeopera, Lady Gaga, Mot I Brøstet og andre kunstnere som Otto Dix drar arbeidet mitt direkte paralleller til nostalgi, popkultur og min egen livshistorie. Den som har hatt størst innflytelse på arbeidet mitt er Philip Gustons "The Studio" fra 1969. Hvordan han brøt sammen med The New York School og begynte å male selvbiografisk. I fargen rosa.

Philip Guston (1913 - 1980) er født Philip Goldstein³ og navnet er ukrainsk jødisk. Han skiftet navn for og rømme fra sin fortid dominert av sorg og rasisme. Da han var 10 år fant han sin egen far hengende fra taket, han hadde tatt sitt liv. På den tiden var gatene preget av hvitkledde skikkelser fra Ku Klux Klan. Guston begynte og isolere seg der han satt alene i et skap, leste tegneserier og tegnet⁴.

For meg er bildene til Philip Guston fra periodene 1960 til 1980 de mest interessante. I denne perioden brøt han ut fra den abstrakte ekspresjonistiske stilen og New York School. som han hadde gjemt seg bak i 35 år. Han var ferdig med å rømme fra rasisme, politikk, sitt jødiske blod, sin fars selvmord og brors død.

Hans nye formspråk var mer personlig, figurativ og cartoon aktig. Malte nå med lyse, lette farger der budskapet kom klart frem, i motsetning det abstrakte der han hadde gjemt sine påstander og meninger. Han gikk til krig mot den abstrakte kunsten. Hans hysteriske sorte humor kom endelig frem fra skyggen av skapet han pleide å gjemme seg i som liten. Så gjorde hans kjærlighet til tegneserier.

Da jeg var 24 år hjalp min far meg å flytte fra Stavanger til Oslo, for tredje gang. I bilen over fjellene fortalte han om *fetter og kusine treffet* han hadde vært på den helgen. Der hadde en av hans 50 kusiner fortalt at min fars slekt stammer fra Taterne/ De reisende. Da jeg noen år senere leste om Philip Guston og hans liv følte jeg en tilhørighet til hans senere malerier. Vi deler ikke samme skjebne, men jeg deler hans interesse for minoritetsgrupper, humor og jeg beundrer hans mot til å bryte med New York School for og vende tilbake til blandt annet tegneseriene. Et av maleriene til Guston er av datidens Amerikanske President Richard Nixon. Nixon er portrettert med en penis der nesen skal være. Dette maleriet fra 1971 tilhører serien *Poor Richard*⁵ som sies å være en politisk satire og er ment som en personlig fornærmelse fra Philip Guston sin

³ Aaron Rosen, *Imagining Jewish Art: Encounters with the Masters in Chagall, Guston, and Kitaj* (MHRA, 2009; ISBN 1906540543), p. 50: "In the mid-1930s the artist began, off and on, to use the surname 'Guston' in place of his inherited name of 'Goldstein'.

⁴ "Philip Guston". 2015-05-09. Retrieved 2016-09-14. <https://art.famsf.org/philip-guston>

⁵ Debra Bricker Balken, ed., *Philip Guston's Poor Richard* (Chicago: University Of Chicago Press, 2001)

side. Han latterliggjorde sin frykt for den politiske utviklingen i Amerika og en president han så på som provoserende og bemerkelsesverdig korrump. Han gjorde narr av Nixons fysiske attributter.

Såpeopera, en campingplass.

De fleste såpeoperaer følger livet til en gruppe figurer som bor eller jobber et spesielt sted. Hendelsesforløpet følger gjerne dagliglivet til disse figurene, som virker som den vanlige mannen i gata, bortsett fra det faktumet at såpeoperafigurer gjerne er penere, rikere og mer vellykkede enn den typiske personen som ser på TV-programmet. Såpeoperaer tar vanlige, hverdagslige liv og ekspanderer dem til en grad der de fortsatt er fortrolige, men mer dramatiske. Jeg elsker å observere mennesker og lage fiktive historier om livene dems.

Mormor som så på Glamour og levde ubevisst i Glamour iscenesatt på en campingplass. Jeg skulle senere i en alder av 11 år begynne å se på *Days Of Our Lives*, men så allerede da på mitt liv på Oddane Sand Camping som en endeløs lang scene.

Såpeopera består av romanser, hemmelige forhold, utenomekteskapelige affærer og ekte kjærlighet. Ved flere anledninger kom det noen lyder fra campingvogna til vår nabo fra Bø i Telemark som hun ikke burde lage da hennes mann var på arbeid i Nordsjøen. Da hun senere kom å satt seg ned hos oss i forteltet de dagene, syntes jeg det var rart hvordan hun trodde ingen hadde hørt henne gjennom de tynne veggene. Hun ble en slags venn av familien etterhvert og det ble mange sene kvelder med hun, og noen ganger hennes mann, eller hennes andre menn.

@:-)-/--<, olje på lerret, Stine Bø, 2018.

De såpeoperafigurene folk flest husker har vanligvis vært involvert i en stor romanse, utrolige tilfældigheter blir brukt til å utheve dramaet i de fleste såpeoperaer. Det samme gjelder meg. For eksempel, hvis en ung dame hadde et hemmelig seksuelt forhold med sin kollega, er det garantert at dette forholdet vil føre til komplikasjoner i hennes senere liv. Vanligvis i det tidspunktet der det gjør mest skade for eksempel på bryllupsdagen hennes.

På Oddane Sand så jeg ofte naboer stå litt for nær andre sine uteplasser og *ikke hørte etter* på samtaler. Mellom vognene gikk praten lett da noen hadde gått fra hverandre, funnet noen andre men og om noen hadde oppnådd noe de hadde jobbet for. Den stereotypiske campingturisten stemmer faktisk ganske så godt overens med Ole Ivars *Kongen Av Campingplassen*. De med størst vogn, størst grill føler de er kongen av campingplassen og det nytes, ja, en del alkoholenheter på kveldstid foran forteltet. Min mor med liten gammel vogn inviterte kjente og ukjente forbipasserende inn til cocktails i vogna en sommerdag, da hun hadde fått en 3 liters kartong med vodka som betaling av en pensjonert nabo for å stelle føttene hans.

De fleste hadde H2O chipchapperene som sto til tørk ved siden av en bøtte med vann du bruker for å dyppe føttene nedi før du går inn på plattingen foran forteltet.

Observasjonene av over 130 familier fra hele Norden var noe av det beste jeg viste som ung og er noe av det beste jeg vet og i dag.

Et av hovedtrekkene ved de fleste såpeoperaer er at de veksler mellom mange forskjellige intriger og hovedpersoner. Dette gjør det mulig for produsentene å introdusere mange forskjellige slags miljøer, historier og personer, å bringe inn nye hovedpersoner i serien og skifte ut gamle. Dermed blir det også lettere å si opp eller skifte ut skuespillere. Hvert år syklet vi opp til Butikken med en klump i magen for å se hvem av vennene våre som hadde sluttet og campe eller returnert. Om jeg hadde hatt mobil kunne jeg da i 1999 sendt en sms til min første forelskelse, "Du har sjans på meg!". Nå får jeg forbli hun uten mobil som satt på en grein i treet på parkeringsplassen da han spurte på sjans. "Hva spør du meg om egentlig? Om jeg kan gå? Hvilken dag det er?" Han spurte et par ganger til men syklet til slutt av gårde. Før jeg forsto hva han hadde spurt meg om ferierte han et annet sted.

Utenfor tv-dramaet er det betydelig mindre ukjente og ondskapsfulle tvillinger som dukker opp. Uforutsigbare hendelser som ødelegger bryllup og begravelser. Hvis man ikke ser at en person dør med egne øyne, vil denne personen vanligvis komme tilbake, og dette kan også hende selv om man faktisk ser at personen dør. Dette skjer dessverre ikke i virkeligheten.

Visdomstann i Texas, Olje på lerret, Stine Bø, 2014.

De unaturlige lange blikkene skuespillerne sender hverandre for og lure oss til å tro ting er mye verre enn den faktisk er. I min maleriske serie *Såre Øyeblikk* er jeg ute etter å fange blikk, ved og portrettere av fotograferte blikk rettet kun til meg. Et privat usensurert øyeblikk ivaretatt for tolkning. Blikket min beste venn sendte meg da hun var litt for beruset i et kristen bryllup. Blikket min mor ga meg da hun snøt seg ved middagsbordet eller da hun spiser en dyr tørr toast. I overgangen fra bilde til skisse til maleri går mye informasjon tapt. Jeg finner det veldig interessant i og utfordre vendepunktet når et portrett kan fungere som et godt maleri og ikke karikatur. Som med John Currin's *good painting, bad art*.

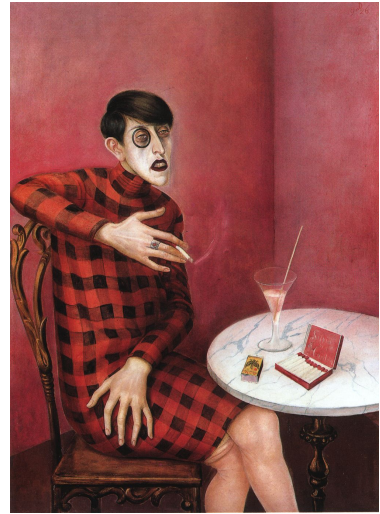
Hvem er det som kan si om et maleri er godt eller dårlig? En kan se på det som et blikk, treffer det deg og sier noe du ønsker å høre er det ditt. For meg blir maleriet interessant om det forteller meg noe nytt og insisterende om en situasjon eller objekt, som jeg trodde jeg visste. Ved mitt arbeid ønsker jeg alltid og gi det jeg selv vil ha. Som Mamma sin kusine sa da jeg leste denne teksten for de: *Er ikke kunst nettopp det som er noe for deg? Som du liker? Og det som ikke er noe for deg, er vel noe for noen andre. Men nå kan ikke jeg noe om kunst da.* Om alle hadde hatt den innstillingen til livet ville campingturisten for evig og alltid vært glad.

Kilder:

<http://tidsskriftet.no/2005/12/medisin-og-kunst/lars-hertervig-og-carl-fredrik-hill-kreativitet-og-psykisk-sykdom#reference-8>

<https://digitaltmuseum.no/011085440260/lars-hertervig>

<http://oddanesand.no/>

Otto Dix, Sylvia Von Harden, 1926.